

PROTOKÓŁ

kontroli kompleksowej przeprowadzonej
w Urzędzie Miasta i Gminy w Gryfinie w dniach 24-26 czerwca 2024 roku

I. Informacje ogólne.

Nazwa i adres organu kontrolującego	Wojewoda Zachodniopomorski Wały Chrobrego 4 70-502 Szczecin
Adres jednostki kontrolowanej	Urząd Miasta i Gminy ul. 1 Maja 16, 74-100 Gryfino
Osoba kierująca jednostką kontrolowaną w okresie objętym kontrolą i na dzień kontroli	Mieczysław Sawaryn – Burmistrz Miasta i Gminy Gryfino
Zakres kontroli	Sposób realizacji zadań nałożonych na gminę przepisami ustawy z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1673), a w szczególności zagadnienia dotyczące: 1) opracowania i realizacji gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej, 2) prowadzenia poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową, 3) zapewnienia osobom dotkniętym przemocą domową miejsc w ośrodkach wsparcia, 4) utworzenia i funkcjonowania zespołu interdyscyplinarnego, 5) prowadzenia procedury „Niebieskie Karty”, 6) realizacja zaleceń pokontrolnych, 7) realizacji zadań wynikających z Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na rok 2023 i 2024-2030, 8) zabezpieczenia w budżecie gminy środków finansowych na realizację zadań wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej oraz z Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej.
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2023 r. do dnia kontroli. Opracowanie i realizację gminnego programu

	przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej również za rok 2022.
Termin kontroli	24-26 czerwca 2024 r.
Kontrolujący	Anna Jasina – główny specjalista – legitymacja służbowa Nr 1/2024 - osoba kierująca zespołem, Agnieszka Sameluk – inspektor wojewódzki - legitymacja służbowa Nr 4/2024.
Upoważnienie do kontroli	Nr 79/2024 z dnia 14 czerwca 2024 roku.
Podstawa prawa do przeprowadzenia kontroli	– art. 7 ust. 1, pkt 5 i ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, – rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie nadzoru i kontroli nad realizacją zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.
Osoby udzielające wyjaśnień	Paulina Pawłowska – przewodnicząca zespołu interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gryfinie, Aleksandra Szymanowicz – dyrektor Ośrodka Pomocy Społecznej w Gryfinie
Podstawy dokonanych w trakcie kontroli ustaleń	Informacje przekazane przez Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego, analiza dokumentacji dotyczącej działań podejmowanych przez Gminę na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej, działalności Zespołu Interdyscyplinarnego oraz analiza dokumentacji związanej z prowadzeniem procedury „Niebieskie Karty”.
Skróty użyte w protokole	OPS – Ośrodek Pomocy Społecznej PCPR – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie NK- Niebieska Karta GDP-Grupa Diagnostyczno-Pomocowa GR – Grupa Robocza ZI – zespół interdyscyplinarny GKRPA–Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych RzPPPD – Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na rok 2023 i 2024-2030, SOW – Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej ODP- osoba doznająca przemocy OSP – osoba stosująca przemoc

II. Ustalenia kontroli.

W Gminie Gryfino jednostką realizującą zadania określone w art. 6 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Gryfinie.

1. Środki finansowe przeznaczone na realizację zadań gminy.

Gmina Gryfino na realizację zadań w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej zabezpieczyła w latach 2022 - 2024 środki finansowe, które przeznaczono na szereg kompleksowych, zintegrowanych działań realizowanych na terenie gminy. Były to konsultacje w ramach działań interwencyjno-wspierających dla osób doznających przemocy, prowadzenie terapii rodzinnej, organizacja kampanii społecznych - m.in. „Międzynarodowego dnia bez przemocy”, „Nazywam się Miliard”. Przeprowadzenie warsztatów profilaktyczno-edukacyjnych w placówkach oświatowych, prowadzenie grupy wsparcia, współfinansowanie półkolonii letniej, organizacje szkoleń w tym dla osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy, mediacji, funkcjonowania lokalnego telefonu zaufania, zakup materiałów profilaktycznych, wynagrodzenie specjalisty tj. psychologa dla dzieci.

Wszystkie wskazane powyżej działania są udokumentowane w karcie kontroli nr 1

2. Opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej.

Zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej.

W okresie objętym kontrolą obowiązywały dwa dokumenty tj.: Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2024 przyjęty Uchwałą Nr XXXI/257/21 Rady Miejskiej w Gryfinie z 28 stycznia 2021 r. oraz Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024-2030 przyjęty Uchwałą Nr LXXXII/585/24 Rady Miejskiej w Gryfinie z 21 marca 2024 r. z mocą obowiązywania od 1 stycznia 2024 r.

Dokument zawierał diagnozę zjawiska przemocy, która została opracowana we współpracy z instytucjami pracującymi w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej na terenie gminy. Diagnoza zawierała dane ilościowe dotyczące ilości procedur „Niebieskie Karty”, a także dane ilościowe z Komendy Powiatowej Policji określające ilość formularzy „Niebieskie Karty”, sporządzonych przez funkcjonariuszy, jak również ilość prowadzonych postępowań przygotowawczych w związku z podejrzeniem stosowania przemocy. Ponadto diagnoza zawierała dane ilościowe dotyczące ilości osób doznających przemocy domowej z podziałem na kobiety, mężczyzn i dzieci. Niemniej diagnoza nie zawierała informacji o odbiorcach jakimi są seniorzy i osoby niepełnosprawne w kontekście zjawiska przemocy. Ponadto diagnoza

nie zawierała obszaru diagnozowania potrzeb szkoleniowych członków zespołów interdyscyplinarnych i grup diagnostyczno-pomocowych. Jako jeden z celów wskazano na zwiększenie poziomu kompetencji kadry w przedmiotowym obszarze. W dokumencie ujęto także planowane monitorowanie realizacji programu – do 28 lutego każdego roku, wskazano okresy realizacji zadań.

W ocenie kontrolujących w odniesieniu do ram czasowych obowiązywania Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024-2030 należy poprzez monitorowanie realizacji programu w sytuacji konieczności zaktualizować dokument w związku ze zmieniającymi się potrzebami społeczności lokalnej samorządu gminnego. Pouczono by przy najbliższej aktualizacji pogłębić diagnozę o wskazaną powyżej grupę odbiorców oraz ująć kwestię diagnozowania potrzeb szkoleniowych.

Realizacja programów w latach 2022-2023 i 2024 r. przedstawia się następująco:

lp.	zadanie określone w programie	informacja o realizacji lub przyczyny braku realizacji
1.	Pozyskiwanie danych na temat zjawiska przemocy od instytucji działających na rzecz przeciwdziałania przemocy	- pozyskiwanie i analiza danych na temat zjawiska przemocy, także tych otrzymanych od instytucji współpracujących w tym obszarze, dokumentowane pisemnie.
2.	Prowadzenie przez zespół interdyscyplinarny zintegrowanych i skoordynowanych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy	- realizacja działań w ramach indywidualnej pracy z rodzinami, także podczas akcji profilaktycznych; - korespondencja z sołectwami z terenu Gminy Gryfino w zakresie informacji o Mobilnym Punkcie Doradztwa i Konsultacji; - korespondencja z instytucjami pomocowymi w ramach dystrybucji plakatów dotyczących lokalnego telefonu zaufania; - upowszechnianie w lokalnej prasie informacji o specjalistycznych formach wsparcia w Gminie Gryfino; - kierowanie przez ZI do prokuratury zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa z użyciem przemocy (w 2023 r. przesłano 29 zawiadomień); - rozesłanie do Domów Pomocy Społecznej mailowych zaproszeń dla seniorów na konferencję on-line dotyczącą przemocy wobec osób

		starszych
3.	Budowanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy poprzez udział w pracach ZI oraz podejmowanie wspólnych przedsięwzięć	- spotkania członków ZI; - włączenie się instytucji współpracujących z OPS w akcje profilaktyczne; - udział osób pracujących w przedmiotowej problematyce, a także członków ZI/GDP w szkoleniach, spotkaniu tematycznym z prokuratorem
4.	Zapewnienie schronienia i pomocy materialnej osobom doświadczającym przemocy	- współpraca z instytucjami z terenu województwa zapewniającymi schronienie odp; - udzielanie świadczeń pieniężnych
5.	Zapewnienie wsparcia instytucjonalnego osobom doświadczającym przemocy, zwiększenie skuteczności i dostępności oraz łagodzenie następstw zjawiska przemocy domowej	- w ramach pracy indywidualnej z rodzinami; - zapewnienie poradnictwa w ramach Punktu Doradztwa i Konsultacji oraz w Ramach Mobilnego Punktu Doradztwa i Konsultacji; - organizowanie grupy wsparcia dla osób doświadczających przemocy; - uruchomienie lokalnego telefonu zaufania; - motywowanie i kierowanie osób stosujących przemoc na programy korekcyjno-edukacyjne i psychologiczno-terapeutyczne.
6.	Edukacja społeczeństwa w zakresie problematyki przeciwdziałania przemocy	- podnoszenie poziomu wiedzy społeczności lokalnej; - organizowanie lokalnych kampanii społecznych i przedstawienie m.in. materiału dot. stanu psychicznego osoby doświadczającej przemocy oraz tzw. Pakietów informacyjnych zawierających niezbędne informacje o miejscach i formach świadczonej pomocy; - współpraca ze szkołami i opracowanie kodeksu życzliwości; - realizacja akcji adresowanej do dzieci i młodzieży celem której było udostępnianie filmów nt. m.in. asertywności, hejtu, przemocy w szkole, cyberuzależnień; - realizacja cyklu zajęć edukacyjnych nt.

		przemocy rówieśniczej oraz umiejętności reagowania na zachowania agresywne; - organizacja prelekcji i warsztatów kierowanych do uczniów, także tych z Ochotniczego Hufca Pracy; - organizacja spotkania profilaktyczno-edukacyjnego z Panią sędzią; - spotkania profilaktyczno-edukacyjne dla przedszkolaków obejmujące czytanie bajek terapeutycznych; - dystrybucja materiałów informacyjno-profilaktycznych; - umieszczenie informatora na stronie internetowej OPS.
7.	Zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej	- organizacja szkoleń, warsztatów, doradztwa, konferencji; -rozeznanie potrzeb i kierowanie kadry na szkolenie organizowane na poziomie samorządu województwa w obszarze supervizji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej – podczas kontroli termin szkolenia nie był jeszcze znany.

Wszystkie wskazane powyżej działania są udokumentowane w karcie kontroli nr 2

3. Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową.

Działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową zostały uwzględnione w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024-2030. Działania edukacyjne realizowane są w placówkach oświatowych poprzez prowadzenie dla rodziców wykładów, warsztatów wzmacniających kompetencje wychowawcze i promujące metody wychowawcze pozbawione stosowania przemocy. Ponadto w ramach indywidualnych i grupowych spotkań prowadzone są rozmowy i poradnictwo. W placówkach w 2024 r. wdrożono standardy ochrony małoletnich umieszczone w elektronicznych dziennikach ocen z dostępem dla rodziców. Na terenie Gminy Gryfino przedmiotowe działania prowadzi także Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna .

Wszystkie wskazane powyżej działania są udokumentowane w karcie kontroli nr 3

4. Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą domową miejsc w ośrodkach wsparcia.

Zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt 3 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej do zadań własnych gminy należy zapewnienie osobom dotkniętym przemocą domową miejsc w ośrodkach wsparcia. Gmina Gryfino nie prowadzi ośrodka wsparcia. Na terenie Powiatu Gryfińskiego w PCPR w Gryfinie znajduje się hostel dla osób doznających przemocy zapewniający schronienie dla jednej rodziny. Gmina Gryfino nie zawarła z powiatem formalnego porozumienia w powyższym zakresie. W sytuacji konieczności takiego umieszczenia gmina podjęłaby odpowiednie działania w celu zapewnienia miejsca. W 2021 r. gmina wystąpiła pisemnie do PCPR w Gryfinie oraz do dwóch ośrodków wsparcia z zapytaniem o możliwość zawarcia porozumień w przedmiotowym zakresie, niestety bezskutecznie. Podczas kontroli dyrektor OPS oświadczyła pisemnie, że ponownie zostaną podjęte starania mające na celu zapewnienie miejsc w ośrodkach wsparcia. W OPS w Gryfinie funkcjonuje Punkt Doradztwa i Konsultacji, w którym mieszkańcy mają możliwość skorzystania z poradnictwa specjalistycznego: tj. socjalnego, prawnego, terapii rodzinnej, konsultacji w działaniach interwencyjno-wspierających dla osób doznających przemocy oraz stosujących przemoc, konsultacji psychologicznych dla dorosłych, dzieci, młodzieży i ich rodzin, a także mediacji. Uruchomiono także Mobilny Punkt Doradztwa i Konsultacji skierowany w szczególności do osób, które ze względu na stan zdrowia czy też utrudnioną możliwość obecności w OPS nie mogą skorzystać z proponowanych form pomocy i wsparcia.

Kontrolujący stwierdzili w powyższym zakresie nieprawidłowość polegającą na braku realizacji art. 6 ust 2 pkt. 3 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej tj. nie zapewnienia osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia. Pouczono tym samym, że pozostające w zasobach gminy, ośrodka pomocy społecznej w zakresie usług pomocowych mieszkanie treningowe nie jest formą zapewnienia schronienia tj. zapewnienia osobom dotkniętym przemocą domową miejsc w ośrodkach wsparcia.

Wszystkie wskazane powyżej działania są udokumentowane w karcie kontroli nr 4

5. Utworzenie i funkcjonowanie zespołu interdyscyplinarnego.

Zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt 4 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej do zadań własnych gminy należy tworzenie zespołów interdyscyplinarnych. Kwestie związane z powoływaniem zespołów interdyscyplinarnych i ich działalnością zostały uregulowane w art. 9a – 9c ustawy:

- zespół powołuje wójt, burmistrz albo prezydent miasta. Rada gminy w drodze uchwały określa tryb i sposób powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego, zespół działa na podstawie porozumień zawartych między wójtem, burmistrzem albo prezydentem miasta a podmiotami, których przedstawiciele wchodzi w skład zespołu, z wyjątkiem kuratorów sądowych,
- **w skład zespołu wchodzi przedstawiciele:**

- 1) jednostek organizacyjnych pomocy społecznej,
 - 2) gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych,
 - 3) Policji,
 - 4) oświaty,
 - 5) ochrony zdrowia,
 - 6) organizacji pozarządowych,
 - 7) w skład zespołu wchodzi także przedstawiciele Żandarmerii Wojskowej jeżeli Żandarmeria Wojskowa złoży taki wniosek do wójta, burmistrza albo prezydenta miasta w związku z zamieszkiwaniem na obszarze gminy żołnierza pełniącego czynną służbę wojskową,
 - 8) kuratorzy sądowi,
 - 9) w skład zespołu mogą wchodzić także prokuratorzy oraz przedstawiciele innych podmiotów działających na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej,
- zespół interdyscyplinarny może tworzyć grupy robocze w celu rozwiązywania problemów związanych z przemocą w rodzinie w indywidualnych przypadkach.

W skład grupy roboczej wchodzi przedstawiciele:

- 1) jednostek organizacyjnych pomocy społecznej,
 - 2) gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych,
 - 3) Policji,
 - 4) oświaty,
 - 5) ochrony zdrowia,
 - 6) w sprawach żołnierzy pełniących czynną służbę wojskową stosujących przemoc w rodzinie, w skład grup roboczych mogą wchodzić także przedstawiciele Żandarmerii Wojskowej,
 - 7) w skład zespołu mogą wchodzić także kuratorzy sądowi oraz przedstawiciele innych podmiotów, specjaliści w dziedzinie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- zespół interdyscyplinarny realizuje działania określone w gminnym programie przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób dotkniętych przemocą domową,
- posiedzenia zespołu interdyscyplinarnego powinny odbywać się w zależności od potrzeb, jednak nie rzadziej niż raz na dwa miesiące (w okresie objętym kontrolą – nie rzadziej niż raz na trzy miesiące).

Powołanie Zespołu Interdyscyplinarnego	Zarządzenie Burmistrza Gryfina Nr 0050-28/11 z dnia 14 marca 2011 r. oraz Zarządzenie Nr 0050.93.2023 Burmistrza Gryfina z dnia 22 września 2023 r.
Tryb i sposób powoływania członków ZI/grup diagnostyczno-pomocowych, regulamin określający szczegółowe warunki funkcjonowania ZI oraz powoływania grup	Uchwała Nr LXXIV/522/23 Rady Miejskiej w Gryfinie z dnia 31.08.2023 r. w sprawie trybu i sposobu powoływania oraz odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Gryfino. Przyjęto także Uchwałę Nr 2 Zespołu Interdyscyplinarnego z 29.11.2023 r. Tryb

diagnostyczno-pomocowych	określony w uchwale jest przestrzegany.
Zgodność składu zespołu z obowiązującymi przepisami	W skład zespołu weszli przedstawiciele: pomocy społecznej, GKRPA, Policji, oświaty, organizacji pozarządowej, kurator sądowy.
Porozumienia zawarte między Burmistrzem Gminy Gryfino a podmiotami, których przedstawiciele weszli w skład zespołu	W dokumentacji znajdowały się wszystkie porozumienia.
Oświadczenia wszystkich członków zespołu o zachowaniu poufności informacji i danych, które uzyskali przy realizacji zadań zgodnie z treścią określoną w obowiązujących przepisach	W dokumentacji znajdowały się oświadczenia wszystkich członków zespołu.
Posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego - zgodnie z art. 9a ust. 7 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej	Członkowie zespołu spotykają się raz na 2 miesiące, informowani z 7 dniowym wyprzedzeniem przez przewodniczącego ZI. Z posiedzeń sporządzane są protokoły z załączoną listą obecności.
Zabezpieczenie dokumentacji dotyczącej prac zespołu	W szafie zamykanej na klucz, z dostępem dla osób uprawnionych. Dokumentacja wytworzona przez ZI/GDP przekazywana jest bezpośrednio do przewodniczącego ZI lub jego zastępcy w zamkniętej kopercie.
Sposób powiadamiania o wpłynięciu nowego formularza „Niebieska Karta – A” oraz sposób powiadamiania o spotkaniu dotyczącym konkretnej rodziny	Członkowie ZI/GDP o wpłynięciu nowego formularza „Niebieska Karta – A” oraz o spotkaniu dotyczącym konkretnej rodziny powiadamiani są osobiście lub telefonicznie. Pouczono o konieczności dokumentowania wszystkich działań w procedurach, zgodnie z § 14 ust.1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury "Niebieskie Karty" oraz wzorów formularzy "Niebieska Karta",
Realizacja działań przez Zespół Interdyscyplinarny określonych w gminnym programie	ZI realizuje działania określone w gminnym programie przeciwdziałania przemocy domowej (...) w sposób ciągły poprzez bieżącą współpracę podmiotów zajmujących się problematyką
Rozpowszechnianie informacji o instytucjach i możliwościach udzielania	Poprzez stronę internetową OPS, na portalu społecznościowym Facebook – na profilu Centrum Aktywności Lokalnej w Gryfinie oraz

pomocy w środowisku lokalnym	w lokalnej prasie. Informacje przekazywane są także w bezpośrednich kontaktach z klientami oraz poprzez działania profilaktyczne-rozpowszechnianie informacji, a także informatora dla osób doznających przemocy, który zostanie udostępniony na stronie OPS i dystrybuowany przez członków ZI/GDP w środowisku lokalnym.
Czy członkowie ZI odbyli obowiązkowe szkolenie, w terminie 12 miesięcy od dnia ich powołania	W okresie objętym kontrolą członkowie ZI odbywali szkolenia merytoryczne, niemniej zespół był w oczekiwaniu na szkolenie organizowane przez samorząd województwa.
Zabezpieczenia administratora danych osobowych(OPS)	W dokumentacji znajdowały się pisemne upoważnienia/oświadczenia osób upoważnionych do przetwarzania danych osobowych oraz do zachowania ich w tajemnicy.
Czy zespół kieruje osoby stosujące przemoc domową do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową lub programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową?	Zespół interdyscyplinarny kierował osoby do uczestnictwa w programach.
Czy w okresie objętym kontrolą w sytuacji bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą w rodzinie pracownik socjalny/członek zespołu lub grupy diagnostyczno-pomocowej wykonujący obowiązki służbowe odebrał dziecko z rodziny i umieścił je u innej niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej, w rodzinie zastępczej lub placówce opiekuńczo-wychowawczej? Czy w takiej sytuacji OPS	W okresie objętym kontrolą w gminie realizowano procedurę art. 12 a zapewniając bezpieczeństwo łącznie 7 dzieci z 4 rodzin. OPS współpracuje z PCPR na bieżąco, odpowiada także na wnioski o udostępnienie danych, dotyczących sytuacji rodziny biologicznej dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej.

przesłał informację do powiatu (PCPR) lub placówki, w której umieszczono dziecko nt. pracy z rodziną biologiczną dziecka?	
---	--

Wszystkie wskazane powyżej działania są udokumentowane w karcie kontroli nr 5

6. Prowadzenie procedury „Niebieskie Karty”.

Kwestie związane z prowadzeniem procedury „Niebieskie Karty” zostały określone w art. 9d ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej i rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury "Niebieskie Karty" oraz wzorów formularzy "Niebieska Karta" (Dz.U. z 2023 r. poz. 1870), a także w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (dotyczy procedur wszczętych i prowadzonych przed nowelizacją przepisów).

Zgodnie z obowiązującymi przepisami:

- przewodniczący zespołu, po otrzymaniu formularza „Niebieska Karta-A” przekazuje go niezwłocznie, nie później niż w ciągu 3 dni od dnia jego otrzymania członkom zespołu/grupy roboczej,
- członkowie zespołu zapraszają na posiedzenie zespołu lub grupy roboczej osobę, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą, w obecności tej osoby powinna być dokonana analiza sytuacji rodziny i wypełniony formularz „Niebieska Karta -C”,
- członkowie zespołu/grupy roboczej opracowują indywidualny plan pomocy dla osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą domową i jej rodziny, który zawiera propozycje działań pomocowych,
- przewodniczący zespołu interdyscyplinarnego wzywa na spotkanie zespołu/grupy roboczej osobę, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc domową,
- spotkania z osobami, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą domową oraz osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc domową, nie mogą być organizowane w tym samym miejscu i czasie,
- zakończenie procedury następuje w przypadku ustania przemocy domowej i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy domowej oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy albo w przypadku rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań,
- zakończenie procedury wymaga udokumentowania w formie protokołu podpisanego przez przewodniczącego zespołu,
- o zakończeniu procedury powiadamia się podmioty w niej uczestniczące.

W okresie objętym kontrolą wszczęto 142 procedury „Niebieskie Karty”. W 2023 r. wszczęto 94 procedury, z tego 75 wszczęła policja, 17 pomoc społeczna, 2 procedury wszczęła oświata. W 2024 r. wszczęto do dnia kontroli 48 procedur, z tego 35 wszczęła policja, 7 pomoc społeczna i 6 oświata.

Analizy formalnej dokonano na podstawie 10 procedur „Niebieskie Karty” wszczętych w okresie od 01.01.2023 r. do dnia kontroli.

Tabela nr 1 Analiza formalna procedur „Niebieskie Karty”

Lp.	Znak sprawy/inicjały rodziny/data wszczęcia	Ustalenia dotyczące spełnienia wymogów formalnych ¹
1.	[tekst wyłączony z jawności].	[tekst wyłączony z jawności].
2.	[tekst wyłączony z jawności].	[tekst wyłączony z jawności].
3.	[tekst wyłączony z jawności].	[tekst wyłączony z jawności].
4.	[tekst wyłączony z jawności].	[tekst wyłączony z jawności].
5.	[tekst wyłączony z jawności].	[tekst wyłączony z jawności].
6.	[tekst wyłączony z jawności].	[tekst wyłączony z jawności].
7.	[tekst wyłączony z jawności].	[tekst wyłączony z jawności].
8.	[tekst wyłączony z jawności].	[tekst wyłączony z jawności].
9.	[tekst wyłączony z jawności].	[tekst wyłączony z jawności].

¹ elementy podlegające ocenie: procedura została wszczęta przez podmiot uprawniony i dotyczyła osób określonych w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy domowej, formularz „Niebieska Karta-A” został przekazany w ciągu 3 dni członkom zespołu interdyscyplinarnego/grupy roboczej od daty wpływu do przewodniczącego zespołu, zaproszono osobę, co do której istniało podejrzenie, że jest dotknięta przemocą na posiedzenie grupy roboczej, wypełniono formularz „Niebieska Karta-C”, wezwano (wezwanie podpisał przewodniczący zespołu) osobę, wobec której istniało podejrzenie, że stosuje przemoc na posiedzenie grupy roboczej, wypełniono formularz „Niebieska Karta-D”, działania prowadzone w ramach procedury były dokumentowane, protokół kończący procedurę był zgodny z przepisami, powiadomiono podmioty uczestniczące w procedurze o jej zakończeniu

10.	[tekst wyłączony z jawności].	[tekst wyłączony z jawności].
-----	-------------------------------	-------------------------------

[tekst wyłączony z jawności].

Wszystkie wskazane powyżej działania są udokumentowane w kartach kontroli nr 6, 6.1

Sposób prowadzenia procedury „Niebieskie Karty” sprawdzono w 7 losowo
wybranych przypadkach.

Tabela nr 2 ocena merytoryczna procedur „Niebieskie Karty”

Lp.	Znak sprawy /inicjały rodziny/ data wszczęcia	Ustalenia dotyczące działań merytorycznych ²
1.	[tekst wyłączony z jawności].	[tekst wyłączony z jawności].
2.	[tekst wyłączony z jawności].	[tekst wyłączony z jawności].
3.	[tekst wyłączony z jawności].	[tekst wyłączony z jawności].
4.	[tekst wyłączony z jawności].	[tekst wyłączony z jawności].

² elementy podlegające ocenie: adekwatność planu pomocy do problemów zdiagnozowanych w rodzinie, zaplanowane działania przynosiły efekty, a w przypadku ich braku proponowano inne działania, zaplanowane działania aktywizowały członków rodziny, skład grup roboczych był adekwatny do struktury rodziny i problemów w niej występujących, pierwsze posiedzenie grupy roboczej odbyło się niezwłocznie po wszczęciu procedury, ocena sytuacji w rodzinie była dokonywana zgodnie z ustaleniami zawartymi w formularzu „NK-C”, spotkanie z osobą, co do której istniało podejrzenie, że doświadcza przemocy oraz z osobą, wobec której istniało podejrzenie, że stosuje przemoc nie były organizowane w tym samym miejscu i czasie, na posiedzenie grupy roboczej nie zapraszano dziecka, zakończenie procedury wyczerpywało przesłanki określone w przepisach.

5.	[tekst wyłączony z jawności].	[tekst wyłączony z jawności].
6.	[tekst wyłączony z jawności].	[tekst wyłączony z jawności].
7.	[tekst wyłączony z jawności].	[tekst wyłączony z jawności].

[tekst wyłączony z jawności].

Wszystkie wskazane powyżej działania są udokumentowane w kartach kontroli nr 6.2

7. Sprawdzenie wykonania zaleceń pokontrolnych wydanych pismem z 24 czerwca 2021 r.

W dniach 25-27 stycznia 2021 r., przeprowadzono kontrolę kompleksową w Urzędzie Miasta i Gminy w Gryfinie. Wydano następujące zalecenie pokontrolne:

- realizować wszystkie zadania wynikające z Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2021 oraz prowadzić ich kontynuację w oparciu o kolejne ustanowione uchwałami Rady Ministrów Krajowe Programy Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Zalecenie zostało zrealizowane. W zakresie działań kierowanych do osób doznających przemocy uruchomiono lokalny telefon zaufania dostępny całą dobę przez 7 dni w

tygodniu. Informacje o numerze telefonu zostały opublikowane w mediach społecznościowych. Indywidualne i grupowe działania edukacyjne kierowane do osób doświadczających przemocy domowej, w szczególności w zakresie podstaw prawnych i zagadnień psychologicznych dotyczących reakcji na przemoc realizowano w formie organizowanych grup wsparcia oraz indywidualnej specjalistycznej pomocy świadczonej na terenie gminy. Nierealizowane zadanie w zakresie opracowania i realizacji programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc nie zostało uwzględnione dla samorządu gminy w Rządowym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030.

8. Realizacja zadań wynikających z Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej w roku 2023 i 2024.

Lp.	Zadanie określone w KPPPD	Informacja o realizacji, w tym uzyskane efekty
1.	Diagnoza zjawiska przemocy na terenie gminy, ustalenie odsetka populacji rodzin zagrożonych przemocą domową.	Podczas kontroli w opracowaniu. Z dokumentacji wynikało, że w grudniu 2023 r. wystąpiono do instytucji z terenu gminy pracujących w przedmiotowym obszarze z prośbą o przestanie danych celem sporządzenia diagnozy.
2.	Prowadzenie lokalnych kampanii społecznych dotyczących przemocy domowej.	Realizowano poprzez inicjowanie lokalnych kampanii w ramach akcji „Nazywam się Miliard”, zorganizowano kampanię profilaktyczno-edukacyjną skierowaną do mieszkańców w ramach „Międzynarodowego Dnia bez Przemocy”.
3.	Współpraca między organami samorządu terytorialnego a kościołami lub związkami wyznaniowymi na danym terenie w celu wprowadzenia elementów informacji i edukacji na temat zjawiska przemocy domowej w ramach poradni prowadzonych przez kościoły lub związki wyznaniowe lub programów nauk przedmatżeńskich.	Gmina w okresie 2021-2022 występowała pisemnie do parafii z zapytaniem i propozycją współpracy w przedmiotowym zakresie, a pismem z 22 maja 2024 r. po raz kolejny przestano zaproszenie do takiej formy współdziałania. Ponadto w 2023 r. wysłano

		informację o możliwości uczestnictwa w szkoleniu dla duchownych pn."Przemoc domowa jako zagrożenie życia rodzinnego – rola duchownych w profilaktyce i pomocy". Nikt nie skorzystał z zaproszenia.
4.	Współpraca między organami samorządu terytorialnego a organizacjami pozarządowymi, w celu wprowadzenia elementów edukacji na temat zjawiska przemocy domowej w ramach działania projektów prowadzonych przez organizacje pozarządowe.	Zadanie realizowane jest poprzez współpracę ze Stowarzyszeniem Abstynenta Feniks w zakresie m.in. uzależnień ale także możliwości realizacji różnych potrzeb życiowych – dotyczy także uczestników procedury „Niebieskie Karty”.
5.	Prowadzenie poradnictwa, w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych, alternatywnych wobec stosowania przemocy metod i kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową oraz w stosunku do grup ryzyka, np. małoletnich w ciąży.	Realizowano szerokie spektrum działań edukacyjnych, poradnictwa świadczonego w gminie, pomocy terapeutycznej rodzinnego. Ponadto realizowano aktywności nakierowane na podnoszenie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych w formie warsztatów, współpracy asystentów rodzin. Świadczy o tym także działalność placówek oświatowych które organizowały indywidualne spotkania z rodzicami, a także realizowały programy rekomendowane, zlecane przez OPS. Ponadto działania realizowane były przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną.
6.	Opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej.	Program został opracowany, jest realizowany.
7.	Utworzenie i funkcjonowanie zespołów interdyscyplinarnych.	W Gminie Gryfino został powołany, utworzony

		i funkcjonuje Zespół Interdyscyplinarny.
8.	Rozbudowa sieci i poszerzanie oferty placówek wspierających i udzielających pomocy osobom dotkniętym przemocą domową (punkty konsultacyjne, ośrodki wsparcia, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, ośrodków interwencji kryzysowej, innych placówek świadczących specjalistyczną pomoc).	W Gminie Gryfino funkcjonuje Punkt Doradztwa i Konsultacji świadczący pomoc specjalistów. W 2023 r. OPS poszerzył ofertę pomocową dla mieszkańców, którzy mają utrudnioną możliwość korzystania z oferty stacjonarnej wprowadzając usługi Mobilnego Punktu Doradztwa.
9.	Nawiązywanie i wzmacnianie współpracy pomiędzy instytucjami rządowymi i samorządowymi oraz organizacjami pozarządowymi w zakresie pomocy osobom dotkniętym przemocą domową.	Gmina Gryfino współpracuje z instytucjami wszystkich szczebli, a także z organizacjami pozarządowymi.
10.	Upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form uzyskania m.in. pomocy: medycznej, psychologicznej, pedagogicznej, prawnej, socjalnej, zawodowej i rodzinnej.	Informacje upowszechniane są podczas spotkań w ramach prowadzonych procedur „NK” oraz w środowisku lokalnym przez pracowników socjalnych, psychologa, asystentów rodzin.
11.	Opracowanie i realizacja indywidualnych i grupowych działań edukacyjnych kierowanych do osób dotkniętych przemocą domową w szczególności w zakresie rozwiązań prawnych i zagadnień psychologicznych dotyczących reakcji na przemoc domową.	Działania realizowane w ramach grup wsparcia dla osób doznających przemocy domowej oraz działań indywidualnych w ramach świadczonego poradnictwa specjalistycznego.
12.	Realizowanie przez instytucje publiczne zajmujące się pomocą osobom dotkniętym przemocą domową pomocy w formie poradnictwa: medycznego, psychologicznego, pedagogicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego, terapii indywidualnej lub grupowej, pomocy w formie grup wsparcia lub innych grup samopomocowych.	Na terenie gminy dostępne jest poradnictwo specjalistyczne w OPS oraz Punkt Doradztwa i Konsultacji oraz poradnictwo w zakresie pracy członków grup diagnostyczno-pomocowych którzy informują m.in. o możliwości konsultacji medycznej w celu np.

		wydania zaświadczenia lekarskiego o ustaleniu przyczyn i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy.
13.	Realizacja programów terapeutycznych i pomocy: psychologicznej, pedagogicznej, prawnej, socjalnej, rodzinnej dla osób dotkniętych przemocą domową, w tym na rzecz reintegracji rodzin.	Opracowano „Program terapeutyczny i pomocy psychologicznej dla osób doznających przemocy domowej na lata 2024-2030”, którego założeniem są działania profilaktyczne i przeciwdziałanie przemocy domowej poprzez objęcie specjalistyczną pomocą i wsparciem osób zagrożonych, doświadczających oraz będących świadkami przemocy. Pouczono o konieczności i zasadności uzupełnienia dokumentu o bloki tematyczne z harmonogramem spotkań i godzin realizacji zajęć oraz w sytuacji potrzeby precyzowania rodzaju spotkań indywidualnych.
14.	Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą domową pomocy przez punkty konsultacyjne.	W Gminie Gryfino funkcjonuje Punkt Doradztwa i Konsultacji świadczący pomoc specjalistów. W 2023 r. OPS poszerzył ofertę pomocową wprowadzając usługi Mobilnego Punktu Doradztwa. W 2024 r. rozszerzono także wsparcie specjalistyczne w zakresie pomocy psychologicznej dla osób dorosłych.

15.	Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą domową miejsc w ośrodkach wsparcia oraz w ośrodkach interwencji kryzysowej.	Na terenie Gminy Gryfino nie ma ośrodka wsparcia ani ośrodka interwencji kryzysowej. Gmina Gryfino pomimo podejmowanych, udokumentowanych działań nie podpisała formalnego porozumienia w powyższym zakresie m.in. z Powiatem Gryfińskim. W sytuacji konieczności umieszczenia gmina podjęłaby odpowiednie działania. Podczas kontroli dyrektor OPS oświadczyła pisemnie, że OPS w Gryfinie ponownie podejmie starania mające na celu zapewnienie miejsc w ośrodkach wsparcia.
16.	Tworzenie i zwiększanie zakresu działania oraz dostępności do lokalnych telefonów zaufania, interwencyjnych lub informacyjnych dla osób dotkniętych przemocą domową.	Na terenie gminy funkcjonuje Lokalny Telefon Zaufania.
17.	Czy na terenie Państwa gminy lub powiatu znajduje się przyjazny pokój przesłuchań? Jeśli tak, proszę wskazać gdzie.	Tak, znajduje się w budynku PCPR w Gryfinie. Ponadto w Gminie w OPS funkcjonuje „Pokój rozmów poufnych” przeznaczony do rozmów z klientami, również uczestników procedur „Niebieskie Karty”.
18.	Zapewnienie bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom w trybie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej.	Gmina realizuje procedurę trybu art. 12a ustawy zapewniając w okresie objętym kontrolą bezpieczeństwo łącznie 7 dzieciom odebranych z 4 rodzin.
19.	Tworzenie warunków umożliwiających osobom dotkniętym przemocą domową otrzymanie w pierwszej kolejności mieszkań socjalnych.	Zgodnie z Uchwałą NR XXVIII/239/20 Rady Miejskiej w Gryfinie z 17 grudnia 2020 r. istnieje możliwość otrzymania przez osoby dotknięte przemocą

		dodatkowej liczby punktów w procedurze przyznania lokalu mieszkalnego (pkt.9 załącznika).
20.	Monitoring skuteczności działań pomocowych udzielanych rodzinom dotkniętym przemocą.	Monitoring prowadzony jest poprzez coroczne sprawozdania z realizacji działań związanych z przeciwdziałaniem przemocy.
21.	Rozpowszechnianie informatorów przez podmioty, o których mowa w pkt 3.1.2 Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na 2023 rok w podległych pionach organizacyjnych i umieszczanie informatorów na stronach internetowych dwa razy do roku: do 15 lutego i do 15 sierpnia.	Realizowano poprzez zamieszczanie informatorów na stronie OPS.
22.	Opracowanie i realizacja programów edukacyjnych lub/i wspierających dla osób stosujących przemoc domową, które ukończyły program korekcyjno – edukacyjny lub psychologiczno – terapeutyczny.	OPS podjął działania tj. łącznie w roku 2023 i 2024 trzykrotnie uwzględniono zadanie w przetargach, które były unieważniane z powodów przewyższenia kwoty jedynej oferty od tej zaplanowanej na sfinansowanie zadania lub braku wpływu oferty. Gmina kieruje i motywuje klientów do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych.
23.	Opracowanie diagnoz potrzeb szkoleniowych członków zespołu interdyscyplinarnego oraz grup diagnostyczno-pomocowych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.	Realizowane poprzez rozeznanie potrzeb w kontakcie bezpośrednim z członkami ZI i grup diagnostyczno-pomocowych. Pouczono o konieczności dokumentowania powyższego działania.

24.	Wdrożenie systemu wsparcia dla osób pracujących bezpośrednio z osobami dotkniętymi przemocą domową i osobami stosującymi przemoc w formie m.in. superwizji, coachingu, doradztwa, grup wsparcia.	W okresie objętym kontrolą pracownikom OPS proponowano udział w superewizji. W 2023 r. kadra wzięła udział w superwizji grupowej w zakresie wsparcia merytorycznego organizowanej przez samorząd województwa. W 2024 r. pracownicy, którzy wykazali chęć uczestnictwa zostaną skierowani na szkolenie obejmujące tematykę superwizji w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej, także organizowanej przez Urząd Marszałkowski. Ponadto gmina planuje zorganizować spotkanie w formie doradztwa dla kadry.
-----	--	--

Wszystkie wskazane powyżej działania są udokumentowane w karcie kontroli nr 7

III. Podsumowanie.

Stwierdzone nieprawidłowości	Brak realizacji art. 6 ust 2 pkt. 3 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej tj. nie zapewnienia osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia,
Skutki stwierdzonej nieprawidłowości	Niepełny katalog form wsparcia dla osób doznających przemocy domowej.
Przyczyny stwierdzonej nieprawidłowości	Przewodnicząca ZI udokumentowała utrudnienia powodowane brakiem zgody podmiotów zewnętrznych na podpisanie stosownego porozumienia
Ocena jednostki kontrolowanej	Działalność Gminy Gryfino w zakresie objętym kontrolą oceniam pozytywnie z uchybieniami. ⁱ
Uprawnienia przedstawiciela kontrolowanej jednostki	1) przed podpisaniem protokołu kontroli kontrolowany może zgłosić umotywowane

	zastrzeżenia na piśmie, co do jego treści w ciągu 7 dni od dnia otrzymania do podpisu 2) prawo odmowy podpisania protokołu powinno być poprzedzone złożeniem pisemnych przyczyn odmowy, co nie stanowi przeszkody do wszczęcia postępowania pokontrolnego.
Data sporządzenia protokołu	2 grudnia 2024 r.
Protokół otrzymują	- Urząd Miasta i Gminy w Gryfinie- egzemplarz nr 1 - Zachodniopomorski Urząd Wojewódzki - egzemplarz nr 2

Gryfino, dnia 30.12.2024 r.

Kierownik jednostki kontrolowanej:

Kontrolujący:

Protokół otrzymałem dnia 23.12.2024 r.

Anna Jasina - główny specjalista
Agnieszka Sameluk - inspektor wojewódzki

Burmistrz
Miasta i Gminy Gryfino
Mieczysław Sawaryn

pieczęć i podpis kierownika kontrolowanej jednostki

Klauzula anonimizacji

- A. **Zakres wyłączenia:** informacje mogące bezpośrednio lub w kontekście ujawnić dane osobowe osoby fizycznej.
- B. **Podstawa prawna wyłączenia i przetwarzania:** art. 5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej(Dz. U. z 2022r poz. 902 – tekst jednolity) , art. 5 ust.1. lit. B oraz art.6 ust.1 lit. C Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych, oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE
- C. **Osoba, która dokonała wyłączenia:** Dyrektor Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej
- D. **Podmiot w interesie którego dokonano wyłączenia z jawności:** art. 8 ust.5 w związku z art. 5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej: (osoby fizyczne)

ⁱ Do oceny kontrolowanego podmiotu stosuje się 4-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna z uchybieniami, pozytywna z nieprawidłowościami i negatywna.